

نقد ادبی مدرن و نظریہ

نشر نگاه معاصر

م.ا.ر. حبیب

٦٤٠٢

سہراب طاوسی

مقدمه مترجم کتابی که دوستش دارید مثل حرف زدن با کسی است که دوستش دارید، اگر بلند حرف بزنید رمیده می‌شود و اگر آرام حرف بزنید حرف دلتان را نزده‌اید. کتاب راهم اگر زیاده وابسته به متن ترجمه کنید حرفش را نزده‌اید و اگر دور از متن ترجمه‌اش کنید از زیر قلمدان می‌گریزد. ترجمه نقد ادبی و به ویژه نظریه و تاریخ آنکه وام‌گرفته از فلسفه، تاریخ روان‌شناسی، ویشتراز همه زیان‌شناسی است از یک متن عادی ادبی مانند رمان یا داستان کوتاه بسیار دشوارتر است، به چند دلیل مهم که مهم‌ترین آن کم بودن ترجمه‌هایی از این دست است و در نتیجه کم بودن اصطلاحات مربوط به نظریه و نقد ادبی. یعنی درست زمانی که ذهن مترجم مثل توپ فوتیال دریک بازی دری - البته از نوع ایرانی‌اش - بین متن مقصد و متن مبدأ دست به دست می‌شود و نمی‌تواند گل بزند و اصطلاح لازم را به دست آورد خلاً وجود ترجمه‌هایی از این دست بیشتر احساس می‌شود. به این می‌توان اضافه کرد زیاده خواهی یک مترجم تازه‌کار را که البته با توجه به علاقه‌ای که به کتاب داشت و یا توجه به این که کتاب را برای جامعه کتابخوان ایرانی و به ویژه دوستداران ادبیات مفید می‌دید به این امید دست به ترجمه زد که دوستداران خطاهای قلمش را پوشاند. در ترجمه این کتاب سعی شده است جملات، ساده و قابل فهم ترجمه شوند که البته برخی قسمت‌ها که خود متن اصلی دشوار و سخت‌الوصول بوده گناه از نویسنده‌هایی مانند فوکو، هایدگر، هوسرل، دریدا... که کلاً علاقه دارند ما مترجم‌های تازه‌کار را با اصطلاح «اندرهچل اقتضان» آشنا کنند. در این ترجمه - آن قسمت‌هایی را که خوب نفهمیده‌ام یا به خوبی نفهمیده‌ام سعی کرده‌ام وابسته به متن باشم و آن جاهایی را که فهمیده‌ام - که البته با غروری‌گویی کم نبوده‌اند - سعی کرده‌ام متن را برای خواننده فارسی‌زبان قابل فهم

مقدمه مترجم

۷۰	نقد ادبی و نظریه
۶۵	متلای پارچه و ترسیم لعله
۶۰	دانسته‌گردانی میثمار
۵۵	سلیمانی در کتابخانه
۵۰	سلیمانی در کتابخانه
۴۵	سلیمانی در کتابخانه
۴۰	سلیمانی در کتابخانه
۳۵	سلیمانی در کتابخانه
۳۰	سلیمانی در کتابخانه
۲۵	سلیمانی در کتابخانه
۲۰	سلیمانی در کتابخانه
۱۵	سلیمانی در کتابخانه
۱۰	سلیمانی در کتابخانه
۵	سلیمانی در کتابخانه

فهرست

۵	مقدمه مترجم
۱۳	دیپاچه
۱۵	تاریخچه نقد ادبی و نظریه
۱۷	لحاظات تعیین‌کننده در تاریخ نقد ادبی
۱۹	زمینه‌های تاریخی نقد ادبی مدرن و نظریه
۲۲	قلمرو نقد ادبی و فرهنگی مدرن
۲۵	فصل اول. دهه‌های نخست: از اوانیسم لیبرال تا فرمالیسم
۲۶	اومنیست‌های نوین، نورماتیک‌ها و فرمالیست‌های اولیه
۳۰	پیش‌زمینه‌های مدرنیسم
۳۲	شعر مدرنیسم: و. ب. یتس، ازرا پاؤند، ت. اس. الیوت
۳۶	فرمالیسم
۳۷	فرمالیسم روس
۳۹	بوریس ایخنباوم
۴۱	میخائیل باختین
۴۶	رومیاکوبسن
۴۸	نقد تو
۵۱	فصل دوم. نقد و آگاهی اجتماعی در ابتدای قرن بیستم

۱۷۸	ژان بودریار
۱۸۵	ژان فرانسوا لیوتار
۱۹۰	بل هوکز (کلوریا جین و تکینز)
۱۹۱	فمینیسم مدرن
۱۹۱	فمینیسم در فرانسه
۱۹۲	فمینیسم در آمریکا
۱۹۴	فمینیسم در بریتانیا
۱۹۵	ژولیا کریستوا
۱۹۷	هلن سیکسو
۲۰۷	فصل ششم. او اخیر قرن بیستم: تاریخ گرایی نوین
۲۰۷	نظریه واکنش خواننده و نقد پسااستعماری
۲۰۸	تاریخ گرایی نوین
۲۱۴	میشل فوکو
۲۱۸	نظریه واکنش خواننده و برداشت گرایانه
۲۲۰	ولفگانگ ایسر
۲۲۲	استنلی فیش
۲۲۵	نقد پسااستعماری
۲۲۲	ادوارد سعید
۲۲۳	گایاتری چاکراوارتی اسپیواک
۲۳۵	هومی ک. بهابها
۲۳۷	هنری لویس گیتس، ج. ر.
۲۴۳	فصل هفتم. مطالعات فرهنگی و نظریه فیلم
۲۴۳	مطالعات فرهنگی
۲۵۱	رسیموند ولیامز
۲۵۵	استوارت هال
۲۶۰	دیک هبیدیگ
۲۶۳	جان فیسک
۲۶۷	سورزان بوردو

۵۳	ف. ر. لیویس و ژرفکاوی
۵۵	نقد مارکسیستی و چپ‌گرایانه
۵۶	نقد سویسیالیستی در بریتانیا
۵۷	اصول زیربنایی مارکسیسم
۶۲	نقد ادبی مارکسیستی: تاریخچه اجمالی
۶۷	آغاز نقد فمینیستی: ویرجینیا ول夫 و سیمون دوبووار
۷۱	ویرجینیا ول夫
۷۸	سیمون دوبووار
۸۷	فصل سوم. نقد و نظریه پس از جنگ جهانی دوم
۸۸	ادمند هوسل و پدیدارشناسی
۹۳	مارتنین هایدگر و اگزیستانسیالیسم
۱۰۲	جرج بتی و چندگویی
۱۰۷	ساخترارگرایی
۱۰۹	فردینان دوسوسور
۱۱۲	رولان بارت
۱۱۹	فصل چهارم. دوره پسا ساختارگرایی (۱)
۱۱۹	مارکسیسم نوین، روانکاوی، ساختارشکنی
۱۲۲	نقد مارکسیستی نوین
۱۲۴	تری ایگلتون
۱۲۷	روانکاوی: فروید و لاکان
۱۳۱	زیگموند فروید
۱۳۸	ژاک لاکان
۱۵۱	ژاک دریدا و ساختارشکنی
۱۷۱	فصل پنجم. دوره پسا ساختارگرایی (۲)
۱۷۱	پسامدرنیسم، فمینیسم مدرن و مطالعات جنسیتی
۱۷۶	یورگن هابرماس

دیا حہ

بر خود لازم می دانم عمیق ترین سپاس های ام را نشار افراد زیر کنم به خاطر راهنمایی،
اهم، حمایت و نقطه نظرات سودمند شان: کریس فیتر، تری ایگلتون، مایکل پین، مغنى
تیسم، جو باربارز، رابرт گرنت، ران بوش، پیترو ویدوسان، لاری گریسون، اما بنت، کارن
ولیسون، دیوید راجرز، دنیل مگنوسون، تیموثی مارتین، استیسی زیکارلی، کیث هال، ماریام
ستا، صدیقه شنیمه عزیزم، و یاسمنه.

۲۷۱	نظریه فیلم
۲۷۷	آندریو ساریس و نظریه مؤلف
۲۷۸	جیم کیتسن: مطالعه ئاز
۲۸۰	کرسن متز: یک دیدگاه روانکاوی
۲۸۳	لاثرا مالوی: نظریه فیلم فمینیستی
۲۹۱	فصل هشتم. جهت‌گیری‌های معاصر: بازگشت روش‌نگری عام
۲۹۲	لیبرالیسم نوین: مارتا ناسبوم، این اسکری، جان کری
۲۹۲	مارتا ناسبوم
۲۹۶	این اسکری
۲۹۹	جان کری
۳۰۲	زیبایی‌شناسی نوین
۳۰۵	نظریه پردازان جدید انقلاب: ژیزک، هاردت، نگری
۳۰۵	اسلاوی ژیزک
۳۱۴	مایکل هاردت و آشونیو نگری: مفهوم امپراتوری
۳۲۳	پایان سخن: اسطوره اومنیسم لیبرال

تاریخچه نقد ادبی و نظریه

نقادی و نظریه بسیار پیچیده و هیجان‌انگیز شده است: شاید به دلیل این که امروزه عقایمی در معرض خطر قرار گرفته‌اند که بسیار مهم تراز خواندن یک متن ادبی و یا صحبت کردن در باره چگونگی ارائه جنسیت یا طبقه اجتماعی هستند. بسیاری معتقدند نهادهایی که آن‌دشتهای آزاد، دانشگاهی و روش‌نفرکری در آن‌ها شکوفا می‌شوند در معرض خطر هستند. نهادهایی مانند: دانشگاه، مدرسه، و جایگاه مردم عادی در تلویزیون، روزنامه‌ها، مجلات، رادیو، فیلم، کلیسا، کنیسه و مسجد. آن‌چه در معرض خطری زودرس و فوری و نه خطری تاییدا یا پنهانی قرار دارد، دموکراسی و ارزش‌های مقدس آن است. احیای برخی حوزه‌های دانشگاهی بدون توجه به هرگونه جهت‌گیری سیاسی آنان ضروری است تا از آن طریق به این حیطه اجتماعی (یا حیطه غیر اجتماعی) به عنوان حوزه مباحثه حقیقی پرداخته و در آن به بادگیری، دانش، انسانیت و استعداد زبان شناسی پردازیم، و مباحث دموکراسی، جنگ، ترور، مدارا و آزادی را وارد دانشگاه کنیم.

احیای مجدد ارتباط ادبیات با یک جهان بزرگ تر چه ضرورتی دارد؟ دهه های اخیر شاهد یک سلسله پدیده های فرهنگی و سیاسی بی سابقه بوده است که بسیاری از این پدیده ها قلمرو جهانی دارند: جریان های سنتی پول و سرمایه، جهانی شدن رسانه ها و منابع تکنولوژیک، خطرات زیست - محیطی و بیماری های همه گیر، تأثیر گسترده کمونیسم، خطر آشکال مختلف اقتدارگرایی، خطر زوال دموکراسی، شکل گیری هویت فراملی و انواع مختلف پیوندهای جنسی و فرهنگی، و تحرک بی سابقه مردم. آتنونی گیدنر جامعه شناس، کش های متقابل اجتماعی را فراتراز زمان و مکان می داند که با سرعتی سرگیجه آور عمل می کند. یک سلسله وقایع بین المللی این پدیده های جهانی را منحصر به فرد کرده است: